

«Жыланбүзган» жалпы білім беретін мектеп» КММ

ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГТЫҢ ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

2024-2025 оқу жыл

Педагог-психолог: М.Адилова

Педагог - психологтың жылдық есебі

Мектеп 2024-2025 оқу жылында педагог-психологтың тұлғаның жеке және жас ерекшеліктерін, сондай – ақ тұлғааралық өзара әрекет ерекшеліктерін зерттеу бойынша жұмыстар жүргізілді, жылдық жоспар жоспарланып, бекітілді.

Мектепте педагог-психолог 5 бағыт бойынша жұмыс жүргізеді:

1. Психодиагностикалық бағыт
2. Консультациялық бағыт
3. Ағартушылық-профилактикалық бағыт
4. Түзету – дамытушылық бағыт
5. Әлеуметтік-диспетчерлік бағыт

Жұмыстың мақсаты: Мектеп оқушылары арасында тұлғалық және әлеуметтік дағдыларды зерттеу, оқушылардың эмоциялық сферасын, ашушандығын, жеке басына, қоршаған ортаға көзқарасын, психикалық саулығын зерттеу.

Жұмыстың міндеті: Мектеп оқушылары арасында агрессивті мінез-құлық әрекетінің алдын-алу, стресті жеңу. Баланы қоршаған ортамен бірге үйлесімді дамуына жағдай жасау, жалпы өмірге көзқарасын позитивтендіру. Өз өмірін сақтауға, мақсатқа жетуге ұмтылысын қалыптастыру.

Педагог мұғалімдер саны :56, оқушылар саны: 477. 8-оқушы ерекше оқытуды қажет ететін үйде оқытылатын оқушылар. Оқушылардың психофизиологиялық денсаулығын, дамыту жұмыстары жүргізілді. Бастауыш сынып оқушыларының мектепке деген бейімділігін анықтау үшін оқушыларымен психодиагностикалық жұмыс жүргізілді. **Жұмыстың мақсаты:** Бейімделу себептерін алдын алу

Психодиагностикалық жұмысқа қатысқан оқушылар саны: 1 «Ә» 21 , 1 «А»-20 , 1 «Б» -16.

Мектепалды тобындағылардың мектепте оқытуға даярлығын анықтау (Йирасек –Керин) балалардың көрнекті – логикалық дамуын анықтау және түстерді, формаларды, мөлшерді байқау және қабылдау қабілетін зерттеу, логикалық ойлаудың дамуы анықталды.

Психодиагностикалық бағыт

Қыркүйек айынан қаңтар айына дейін психодиагностика бағыт бойынша 5-11 сынып оқушыларымен түрлі сауалнама тесттер жүргізілді. Жыл басында 1-11 сынып оқушыларының жеке тұлғасын зерттеу әдістемелері жүргізіліп, барлық сыныптарға мінездеме карта толығымен толтырылды.

Таным процестері	1 ^о -сынып 21 оқушы	%	1 ^о -сынып 21-оқушы	%	1 «б» 16-оқушы	%
Өте жақсы	5	23,8%	4	19 %	4	25 %
Жақсы	7	33,3 %	8	38 %	4	25 %
Орта	8	33 %	8	38 %	6	37,5
Ортадан төмен	1	4,7 %	1	4,7 %	2	12,5
Өте төмен	0	0	0	0	0	0

Зерттеу жұмысының қорытындысы сынып жетекшілері мен ата-аналарға таныстырылып, төмендегідей ұсыныс берілді:

1. Таным процестерді дамыту үшін мұғалім сабақ үстінде ойындар мен ойын жаттығуларын қолдану қажет.

3. Оқушылармен сыныпта жайлы психологиялық қарым-қатынас құру, балаларға қамқорлықпен қарау.

қазан айының 6 күні педагогика-психологияға бағытталған психодиагностикалық жұмыс жүргізілді.

Жұмыстың тақырыбы: «Сандар қатары» әдістемесі

Жұмыстың мақсаты: Баланың еске сақтау қабілетін зерттеу, логикалық ойлауының көрініс беруін, қарапайым математикалық білімін тексеру.

Психодиагностикаға қатысқан бала: 3 «а»-20, 3 «б»-11, 3 «ә»- 22 оқушы.

Таным процестері	3 а-сынып 20- оқушы	%	3 ^б -сынып 11-оқушы	%	3ә-сынып 22-оқушы	%
Жоғары 8-10	4 оқушы	19%	4 оқушы	22,2%	5	22,7 %
Орта 5-7	13 оқушы	61,9%	7 оқушы	55,5%	14	63,6%
Төмен 3-4	3 оқушы	14,2%	-	16,6%	2	9,0 %
Өте төмен	1 оқушы	4,7%	-		1	4,5 %

оқушыларда психологтың көмегі қажет ететіні байқалмады. Сонымен қатар «Бес терек» жобасы аясында 5-11 сынып оқушылары арасында «Үй, адам, ағаш» проективті әдісі (ДДЧ) жүргізілді.

Бестерек жобасы аясында «Кабинеттік талдау» жұмыстары жүргізіліп, әлеуметтік педагогтың, мектеп инспекторының, медбикенің және сынып жетекшінің тізіміндегі оқушыларға талдау жұмыстары жүргізілді.

Сыныбы	Оқушы саны	Әлеуметтік педагог	Мектеп инспекторы	Медбике	Сынып жетекші
5-11	252	29	-	18	-

«Бес терек жоба аясында 5 – 11 сынып аралығында оқушылармен эссе алынды Эссенің тақырыптары:5-7-«Менің отбасым», 8 – 9 - «Менің ең жақын досым», 10 - 11 - «Менің арманым».

Барлық оқушылар саны (5-11) сынып	Қатысқан оқу-лар саны	позитивтік		нейтралдық		негативтік	
		саны	%	саны	%	сан ы	%
252	250	200	52%	50	47%	2	3%

«Бес терек» жоба аясында 5 – 11 сынып аралығында оқушылардан сауалнама алынды:

Барлық оқу-лар саны	Қатысқан оқу-лар саны	Психологтің көмегін алған		Психологтің көмегі қажет		Сыныпт а досы бар		Уайы мы бар		Уайымы жоқ	
5-11 сын											
252	250	48	11%	16	5%	357	98%	17	4%	345	97%

5-11 сыныптар аралығында оқушылардың психологиялық ахуалын анықтау бойынша «Үй. Ағаш. Адам.» Кабинеттік және далалық зерттеу әдістемелері жүргізілді.

5-11 сынып оқушы саны	Тәуекел топ	Жасыл деңгей	Сары деңгей	Қызыл деңгей
252	67	61	6	0

Дарынды балалардың шығармашылық қабілетін анықтау мақсатында қазан айында С.Медик тестін пайдалану арқылы тұлғаның сөйлеу шығармашылық деңгейін анықталды. 5-11 сынып арасында шығармашылық деңгейі жоғары дәрежеде көрсеткен 35 оқушы анықталды.

«Зорлық-зомбылыққа қарсы 16 күн » халықаралық акциясы ұйымдастырылып, жоспарланған түрде тақырыпқа байланысты әртүрлі іс-шаралар өткізілді.

«Зорлық-зомбылыққа қарсы 16 кун» республикалық акция аясында, мұғалім және еден жуушылармен «Сіз ең тамаша жансыз» атты тренинг және жаттғулар өткізілді.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары А. Тунгушбаева мектеп медбикесі Ханаева Мафтунамен бірлесе отырып «Бүгінгі – қыз, ертеңгі – ана» тақырыбында ерте жүктіліктің алдын алу, жыныстық тиіспеушілік бойынша алдын алу жұмыстары жүргізілді. Оқушылармен сұхбат видеороликтер арқылы ағартушылық бағыт бойынша түсіндірме жұмыстары жүргізілді. Оқушылар өздеріне керекті кеңестерді алды.

Ата-аналарға жеткеншек жасындағы балалармен арақатынастарындағы қиындықтар бойынша кеңес беру. Бастауыш сынып оқушыларында жиі кездесетін қиындықтар мектепшілік қарым-қатынаспен байланысты Жыл бойында түзету дамыту жаттығулары, ойын тренингтері жүргізіліп осы оқушылардың ата-аналарына және де, сынып жетекшілеріне кеңестер берелді. Отбасында қиындықтары бар балалардың ата-аналарымен әңімелесу. 9 сынып оқушысы Бахтияров Шодиярдің

анасымен жеке сұхбат жүргізілді. Бұл ата-анаға, баласының белгілеген сауалнамасының нәтижесі таныстырылып керекті кеңестер берілді.

4 «А,Б» сынып оқушыларымен «Менің сүйікті пәндерім» тақырыбында диагностика жүргізілді. Қатысқан оқушылар саны: 40. Оқушылар арасында басқа пәндерді жақтырмаушылық көзбен қарайтын оқушылар байқалмады, барлық оқушылар өз жастарына сай ерекше қызығатын пәндерін көрсетіп берді. Қараша айында қарым-қатынаста қиындығы бар балалармен жұмыс жасау бойынша кеңес беру ата-аналар мен ұстаздарға. Өмірде бір-біріне мейірімді сөз қажетті екендігін білді мейірімді сөз арқылы адамның эмоциялық күйінің жақсы болуында мейірімді сөздің орыны бар екені туралы ата-аналар мен ұстаздар кеңестер алды.

«Ата –аналарды педагогикалық қолдау» орталығы жүйелі жұмыс жүргізілуде. «Отбасы-бақыт мекені» тақырыбында 4-сынып ата-аналарына кеңестер берілді.

1. Түзету – дамытушылық бағыт «Бес терек» жобасы бойынша 5-11 сыныптарына түзету-дамыту, сауықтыру жұмыстары ұйымдастырылды. «Мен өмірді сүйемін» тренинг жаттығулары, Мен өмірге құштармын туралы видеороликтер көрсету, «Мен ғажайыппын» тренинг сауықтыру ойындары ұымдастырылды.

Орта буын оқушыларының далалық зерттеу жұмысына қатысты алдын алу жұмыстарын ұйымдастырылды. «Мен өмірге құштармын» атты психологиялық тренинг өтілді түрлі жаттығулар, ойындар ұйымдастыру арқылы оқушыларның өмірге деген қызығушылығы арта түсті.

«Бес терек» жобасы бойынша 3-күндік оқыту семинарында берілген әдістемелерді қолдану және іске асыру бойынша Тәуекел тобындағы оқушылармен «Мен кімін» әдістемесі жүргізілді. Оқушылар өздерінің ойындағы «Мен кімін» екенін осы әдіс арқылы түсінді

Жоғары буын оқушыларының далалық зерттеу жұмысына қатысты алдын алу жұмыстарын ұйымдастыру мақсатында «Мен мейрімді адаммын» атты тренинг сабақ өтілді. Нәтижесінде біраз сергіп алдық оқушылардың көңіл күйлері көтеріліп, достық сезімдері және мейрімділіктері байқалды.

2. Әлеуметтік-диспетчерлік бағыт

Оқу жылының басынан **Сенім жәшігімен** атқарылатын жұмыстарға жоспар жасалынып, бұйрық бойынша жауапты мамандар бекітіліп, өз уақытында сенім жәшігіне түскен өтініштер мен хаттар , оның ішіндегі мәселелер мектеп әкімшілігімен және психологиялық кеңестер арқылы қаралып отырды. .

0«А» сынып оқушылары мен «Кел, балалар,ойнайық» тренинг өткізілді. **Мақсаты:** Балалардың бір-бірімен және ересекпен өзара қарым – қатынас жасауы , жағымды хал-ахуал қалыптастыру.Тренинг барысында оқушылар бір-біріне түсіністікпен қарау керек екендігін түсінді. Желтоқсан айында қарым-қатынаста қиындығы бар балалармен жұмыс жасау бойынша кеңес беру ата-аналар мен ұстаздарға. Өмірде бір- біріне мейірімді сөз қажетті екендігін білді мейірімді сөз арқылы адамның эмоциялық күйінің жақсы болуында мейірімді сөздің орыны бар екені туралы ата-аналар мен ұстаздар кеңестер алды.

3.Түзету –дамытушылық бағыт

5«А», 5«Б» сыныптарына педагогика-психологияға бағытталған түзету-дамыту бағыт бойынша жұмыс жүргізілді. «Мен және менің ортам» тақырыбында тренинг сабақ жүргізілді. Қортындылай келе 5 сынып оқушылары бұл тренингтер арқылы дамуы , одан әрі қалыптасуы, үнемі дамып отырады. Оқушылардың орта буынға көшкендігі психикалық ерекшеліктерінің дұрыс қалыптасуының , ұстаздарға жеңіл бейімделуге , оңай тіл табысуға үйренді.

« Мен өзіме сенемін» психологиялық тренингі 11 сынып оқушыларымен жүргізілді.

Психологиялық тренинг мақсаты: Оқушыға өз өмірінің субъектісі екеніне көзін жеткізуге көмек жасау. Сонымен қатар ҰБТ-ны тапсыру кезінде барынша толық өз мүмкіндігін іске асыру. Біздің қолдауды қажет ететін оқушыларды табу: үздіктер және ҰБТ-ға дайындық кезінде белгілі бір қиындықта, түлектерге жағымды психоэмоционалды күйіне жетуге тиімді жағдай тудыру.

Педагогика-психологияға бағытталған психодиагностикалық жұмыс жүргізілді. **Жұмыстың тақырыбы:** «Өз агрессияңды басқара аласыңба?»

Жұмыстың мақсаты: Оқушылардың бойындағы агрессия деңгейін анықтау, эмоцияға берілгіштігін зерттеу. **Бағалау нәтижесі және қорытынды:** Зерттеу нәтижесіне сәйкес 9 «Б» сынып оқушылары арасынан агрессивтілік деңгейі жоғары оқушылар анықталды. Жеке жұмыстар жүргізілу үшін тізімі жасақталды. Сондай-ақ топпен түзету-дамыту жұмысы жоспарланды.

11 сынып «ҰБТ алдындағы аутодеструктивті мінез-құлық» «Мен өмірге нық басам» тақырыпында тренинг жүргізілді.

7-8 сынып оқушыларымен Ашудан қалай құтылуға болады? тақырыпында тренинг жүргізілді.

Мақсаты: Оқушыларды өз ашуын басқаруға және эмоциялық тепе теңдігін сақтап, өзін-өзі реттей білу дағдыларын қалыптастыруға үйрету.

4-9 сыныптармен ББЖМ-ға байланысты жүргізілген стресс тесті алынды. **Мақсаты:** ББЖМ-ға байланысты оқушыларда күйзелісті болдырмау.

қалыптастыру, психологиялық дайындығы мен қиындықтан шығу шеберлігін шыңдау.

8-11 сынып оқушыларымен әлімжеттік мәселелерін анықтау мақсатында жасырын сауалнама алынды. Әдістemeniң нәтижесіне қарай оқушыларда әлімжеттік белгілері анықталмады.

«5-6- сынып оқушыларына интернет желісіндегі кері әсер ететін сайттар жайында түсіндірме жұмыстарымен кибербуллингке, итермелейтін ойындар туралы түсіндіру жұмыстары» жүргізілді.

1-наурыз «Алғыс айту күні не» ерекше назардағы оқушылар «Жақсы көңіл күй сыланды»

Мақсаты: Жасөспірімдердің өздеріне деген сенімділіктерін арттыру, өз мүмкіндіктерін анықтап, қоғаммен және өзара қарым-қатынасындағы жарасымды мінез ерекшеліктері мен сенімді мінез-құлықтарын қалыптастыру.

8-сыныптармен : «Мені күтіп тұрған болашақ» тақырыпында тренинг жүргізілді.

Мақсаты: Өзінің қайталанбас тұлға екенін сезіндіру. Адам бойындағы жақсы қасиеттерді көру, адами құндылықтарын бағалау. Бір- бірімен қарым-қатынастарын жақсарту, оларды адамгершілікке, мейірімділікке тәрбиелеу өз-өзіне сенімділігін арттыру. “Мен тұжырымдамасына” саналы түрде көңіл бөлу. Жасөспірімдер арасындағы мазасыздық деңгейлерін азайту, мақсатқа ұмтыла білуге үйрету. Өзін-өзі тану, тұлғалық даму тәсілдерін таба білу, көңіл-күйді және эмоцияны реттеу; байланыс және өзара әрекеттесу мүмкіндігін қамтамасыз ету.

9-сыныптармен мамандық таңдауына байланысты «Голланд», «Кәсіптік бағдар» тесті алынды. **Мақсаты:** Мамандық таңдауда жауапкершілікті

9-11 сынып қорқынышты болдырмау сабақтары.«Қағида», «Даудамайлар «Қоршаған ортамен өзара әрекет» жаттығулар жүргізілді.

Жоғары және орта буын оқушыларының агрессиясы жоғары оқушыларымен « Ашудан қалай құтылуға болады?» тақырыпында **тренинг** жүргізілді.

Психолог апталығының ашылуы өткізілді.

4-сынып оқушылары арасында «Тимбилдинг-ұйымшыл және тату ұйым» сайсы өткізілді.

0-4 сынып оқушыларына орта буын оқушылары «Зумрад ва Қиммат», «Эгривой ва Тугривой» ертегін орындап берді.

МАД (мектеп алды даярлық) тобының 1-сыныпқа дайындығын анықтау. Балалардың мектепте оқуға ынтасын және оған эмоционалдық дайындығын анықтау мақсатында «Суреттерді ата» әдістемесі мен «Менің көңіл күйім» тренинг жүргізілді. Оқушылар тренингке белсенді қатысты.

Мектеп мұғалімдері арасында бала психологиясының ерекшеліктері туралы және жас мамандардың кәсіби бейімделуі бойынша кеңес беру жұмыстары жүргізілді.

9-11 сынып оқушыларына мамандық таңдау бойынша кеңес берілді. Мақсаты: таңдаған мамандығы бойынша таңдау пәндеріне курстарға қатысу.

«ТТ» 6 -8 сынып оқушыларының сабақтарына ену жұмыстары жүргізілді. Сабақ барысында оқушылардың көңіл-күйлері жақсы, сабақта берілген тапсырмаларға белсенді қатысты. Оқушылардың қалыпты деңгейде екені анықталды. 3-4 сынып оқушыларымен «Жазда қайда дем аламын?» тақырыпында сұхбат жүргізілді, бұл сұраққа оқушылар өздерінің қалай? қай жерде? болуын сурет салу арқылы бейнелеп көрсетті.

7 «Б» сынып оқушыларымен «Мандала» терапиясы жүргізілді.

Мақсаты: Мандала –терапияның көмегімен баланың іс-әрекетін түзеу және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

5-7- сынып оқушыларының сыныптан-сыныпқа көшу емтиханы болды. Оқушылардың психологиялық көңіл-күйін көтеру мақсатында «Сәттілік серік болсын» атты тренинг жүргізілді. **Мақсаты**; емтиханға қатысушы оқушылардың көңіл-күйлерін көтеру, өзара ынтымақтастықты қалыптастыру, ұжымдық бірлікті нығайту, арман-мұраттарға жетелеу, жағымсыздықтан, мазасыздықтан арылту, сенімділікке шақыру, есте сақтауды, зейінді, қабылдауды дамыту, алға қойған мақсатқа ұмтылдыруды қамтиды.

Педагог-психолог:

М.Адилова